

4. Коваленко В.П., Болелая С.Ю., Бородай В.П. Прогнозирование племенной ценности птицы по интенсивности процессов раннего онтогенеза // Цитология и генетика. – 1998. – Т.32, №3. – С. 88-92.
5. Свечин Ю.К. Прогнозирование продуктивности животных в раннем возрасте // Вестн. с.-х. науки. – 1985. – №4. – С. 103-107.
6. Максимов А.П. Совершенствование методов отбора ремонтного молодняка свиней по равномерности роста // Матер. наук. – вироб. конференції «Нові методи селекції і відтворення високопродуктивних порід і типів тварин». К.: Україна, 1996. –С. 225.

УДК 636. 597.8: 636. 084.4

ЗАСВОЄННЯ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН КОРМУ В ОРГАНІЗМІ КАЧОК ПРИ ВИКОРИСТАННІ АНТИОКСИДАНТНИХ ПРЕПАРАТІВ

О.І.СУХАРЕНКО – пошукувач, Таврійська державна агротехнічна академія

Підвищена окиснюваність ненасичених жирних кислот у складі високоенергетичних кормів для м'ясних каченят вимагає введення до раціонів їх годівлі антиоксидантних препаратів. Відомо, що застосування антиоксидантів у птахівництві дозволяє підвищити приріст живої маси молодняка птиці при значному зниженні кормозатрат [1]. Це свідчить про позитивну дію цих препаратів на процеси травлення і засвоєння поживних речовин корму організмом птахів. Проте літературних даних стосовно такого впливу антиоксидантів на каченят-бройлерів нами не виявлено.

Тому метою нашої роботи було з'ясування впливу різних антиоксидантів на засвоєння поживних речовин корму в організмі качок за умов теплового стресу.

Дослідження проводили на каченятах пекінської породи у приватному господарстві с. Ботієво Запорізької області. Із каченят 7-денного віку формували за принципом аналогів чотири групи по 30 голів у кожній.

Каченята першої (контрольної) групи отримували комбікорм, який містив, %: сухої речовини $-90,2 \pm 0,2$, сирого протеїну $-13,8 \pm 0,6$, сирого жиру $-5,8 \pm 0,3$, сирого клітковини $-3,2 \pm 0,1$. До такого комбікорму качкам решти дослідних груп вводили антиоксиданти: дистинол (0,025%) – група 2, стибіл (1%) – група 3, стибіл (1%) в комплексі з диметисульфоксидом (0,01%)-група 4.

Балансові досліді проводили на 12 каченятах 42-денному віку (по 3 гол. з групи). Каченят відбирали за живою масою, статтю і утримували індивідуально. Щоденно вели облік кількості з'їденого корму і виділеного посліду. Тривалість підготовчого періоду – 3 доби, облікового – 6 діб.

У кормах і посліді визначали вміст сухої речовини, сирого протеїну, жиру, клітковини та золи за відомими методиками [2]. За різницею у кількості надходження до організму з кормом і виділення з сечею і калом визначали баланс використання досліджуваних складників корму. Гематологічні та біохімічні показники крові визначали за класичними методиками. Результати опрацьовано статистичне.

Встановлено, що надходження поживних речовин до організму каченят було на 10-20% меншим від нормативного їх споживання птахами 6-тижневого віку (табл.1) [3]. Особливо це стосується каченят контрольної групи. Очевидно, це пов'язане з дією теплового стресора, так як середньодобова температура в цей період перевищувала нормативний показник більш, ніж у 2 рази. Свідченням стресового стану організму каченят контрольної групи є падіння в 2,5 рази вмісту еозинофілів у крові (табл.2) [4]. Саме гіпертермія негативно вплинула на споживання корму каченятами першої і другої груп.

Таблиця 1 – Використання поживних речовин в організмі каченят, М±г, n=3

Групи	Показники	Спожито з кормом, г	Виведено з послідом, г	Коефіцієнт використання, %
1(к)	Протеїн	28,7±1,2	15,7±0,8	45,8
	Жир	12,1±0,6	4,5±0,2	62,8
	Клітковина	6,7±0,2	5,1±0,3	23,9
	Мінеральні речов.	5,6±0,3	4,6±0,2	17,9
2	Протеїн	28,7±1,2	15,5±0,7	46,0
	Жир	12,1±0,8	2,8±0,2	76,9
	Клітковина	6,7±0,2	5,1±0,3	23,9
	Мінеральні речов.	5,6±0,3	4,1±0,3	26,8
3	Протеїн	33,3±1,4	15,0±0,8	55,0
	Жир	14,0±0,7	3,2±0,3	77,1
	Клітковина	7,7±0,2	5,4±0,2	29,9
	Мінеральні речов.	6,4±0,4	4,6±0,3	28,1
4	Протеїн	33,1±1,4	15,2±0,9	54,1
	Жир	13,9±0,7	3,0±0,1	78,4
	Клітковина	7,7±0,2	5,5±0,3	28,6
	Мінеральні речов.	6,4±0,4	4,7±0,2	26,6

Таблиця 2 – Біохімічні та морфологічні показники крові каченят після згодовування антиоксидантів, М±т, п[^]3

Показники	Групи			
	1(к)	2	3	4
Загальний білок, г/л	46,8±1,2	46,8±1,2	44,8±1,0	44,8±1,2
Холестерин, мг %	374,0±17,6	359,6±10,8	292,7±8,7*	252,1±5,4*
Гемоглобін, г/л	70,0±3,0	82,4±3,9	100,3±4,1*	93,2±3,3*
Еритроцити, 10 ¹² /л	2,32±0,12	2,58±0,10	3,18±0,16*	2,89±0,13*
Лейкоцити, 10 ⁹ /л	3,51±0,37	3,92±0,15	3,61±0,22	3,84±0,28
Еозинофіли, %	3,2±0,2	7,4±0,6*	5,3±0,4*	4,1±0,2*

* – різниця вірогідна порівняно з контролем, р<0,5

Введення антиоксидантів до раціону каченят позитивно впливає на використання поживних речовин корму. Найбільш ефективно антиоксиданти діють на ліпідний обмін. При цьому коефіцієнти використання жирів збільшуються на 14,1-15,6%, як порівняти з контролем (табл.1). Введені з кормом антиоксиданти запобігають ліпопероксидації в травному каналі каченят і нормалізують процеси внутрішньоклітинного обміну ліпідів. Одночасне підвищення вмісту еритроцитів і гемоглобіну в крові дослідних каченят (табл.2) призводить до оптимізації енергетичного обміну в цілому і покращання використання енергії корму.

Антиоксиданти підвищують засвоєння азоту корму. В середньому коефіцієнти використання протеїну каченятами дослідних груп 2-4 на 0,7-9,7% вищі, ніж птахами контрольної групи. При цьому ефективність азотистого обміну зростає при переході від синтетичних антиоксидантів до біогенних, хоча вміст білка в сироватці крові каченят 3-ої і 4-ої груп має тенденцію до зниження. Це свідчить про більш повне використання метаболітів азотистого обміну каченятами, які отримували біогенний препарат стибіл або ж його комплекс з диметилсульфоксидом.

Подібна закономірність виявлена і щодо використання клітковини (табл.1). Засвоєння її організмом каченят під дією біогенних антиоксидантів зросло на 4,7-6,0%, що, очевидно, пов'язане з більш сприятливими умовами функціонування мікрофлори кишечника.

Використання мінеральних речовин каченятами, які отримували антиоксиданти, зросло на 8,7-10,2% (табл.1). Відомо, що антиоксиданти підвищують забезпеченість сільськогосподарської птиці жиророзчинними вітамінами [1], що сприяє засвоєнню кальцію і фосфору.

Таким чином, результати проведених досліджень свідчать, що за дії теплового стресу знижується споживання корму і засвоєння поживних речовин в організмі каченят-бройлерів.

Введення антиоксидантів супроводжується пов'язаними з адаптацією до гіпертермії змінами у використанні поживних речовин корму в організмі каченят. При цьому особливо підвищується використання жирів. Тому при вирощуванні каченят на м'ясо до високоенергетичних кормів необхідно додавати біогенні антиоксиданти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Калитка В.В., ПаснокС.М., Андрійчук П.Є. та ін. Антиоксиданти в годівлі птиці. – Львів, ІФБ тварин УААН, 1993. — 37с.
2. Методические рекомендации для зоотехнических лабораторий птицеводческих предприятий / Под ред. А.Н.Тищенко – Загорск, ВНИТИП, 1982.-156с.
3. Богданов Г.А. Кормление сельскохозяйственных животных.- М.: Агропромиздат, 1990.- 624с.
4. Головач В.М., Снітинський В.В., Аксьонова Г.В. та ін. Стреси сільськогосподарських тварин і птиці. – К.: Урожай, 1990 – 144с.

УДК 636.082.36:575.1

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ВОВНОВОГО ПОКРИВУ МЕРИНОСІВ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ПОРОДИ¹

І.І.АНТОНІК – аспірант, Національний аграрний
університет, м.Київ

В Україні найбільш поширені вівці асканійської тонкорунної породи [2]. Шляхом селекції з використанням австралійських баранів-плідників тут створено таврійський внутрішньопородний тип мериносів [1]. Найкраще стадо цих овець має племзавод "Червоний чабан" Херсонської області [4]. Фактичні показники вовнового покриття тварин нового селекційного досягнення ще не вивчені, а це стримує розробку обґрунтованої системи поліпшення кращих племінних стад в породі [3,5].

Методика **дослідження**. Робота виконана на поголів'ї усіх статевих і вікових груп овець таврійського типу племзаводу "Червоний чабан". Інструментальні дослідження вовни проведено в ла-

¹ Науковий керівник-доктор сільськогосподарських: наук М.В.Штомпель